

MAAELUMINISTEERIUM

Maaelu Arengukava 2014-2020 toetusmeetmetest

Elar Neito

Maaeluministerium/ Maaettevõtluse büroo juhataja asendaja

Olustvere

06.10.2016

Ettekande sisu

- ✓ **Maaelu arengukava 2014 – 2020 tutvustus**
- ✓ **2016. a avanevate meetmete tutvustus ja rakendumine**
 - ☐ + maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamine

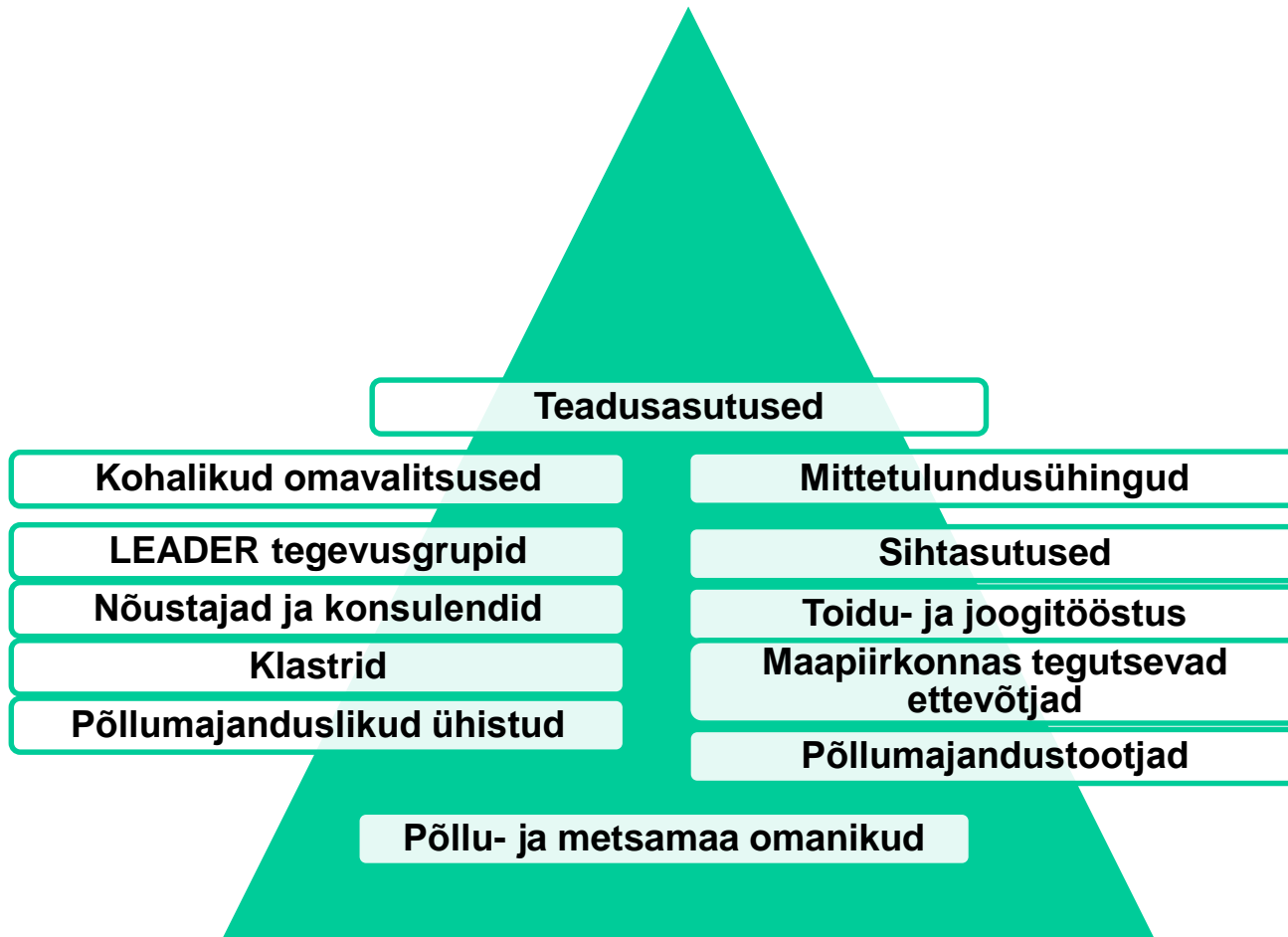
MAK 2014-2020

- ✓ **Tegemist on arengukavaga, mis reguleerib maaelu arenguks antavate toetuste maksmist**
- ✓ **Finantsvahendid tulevad:**
 - ❑ Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD)
 - ❑ Eesti Vabariigi riigieelarvest (17%)

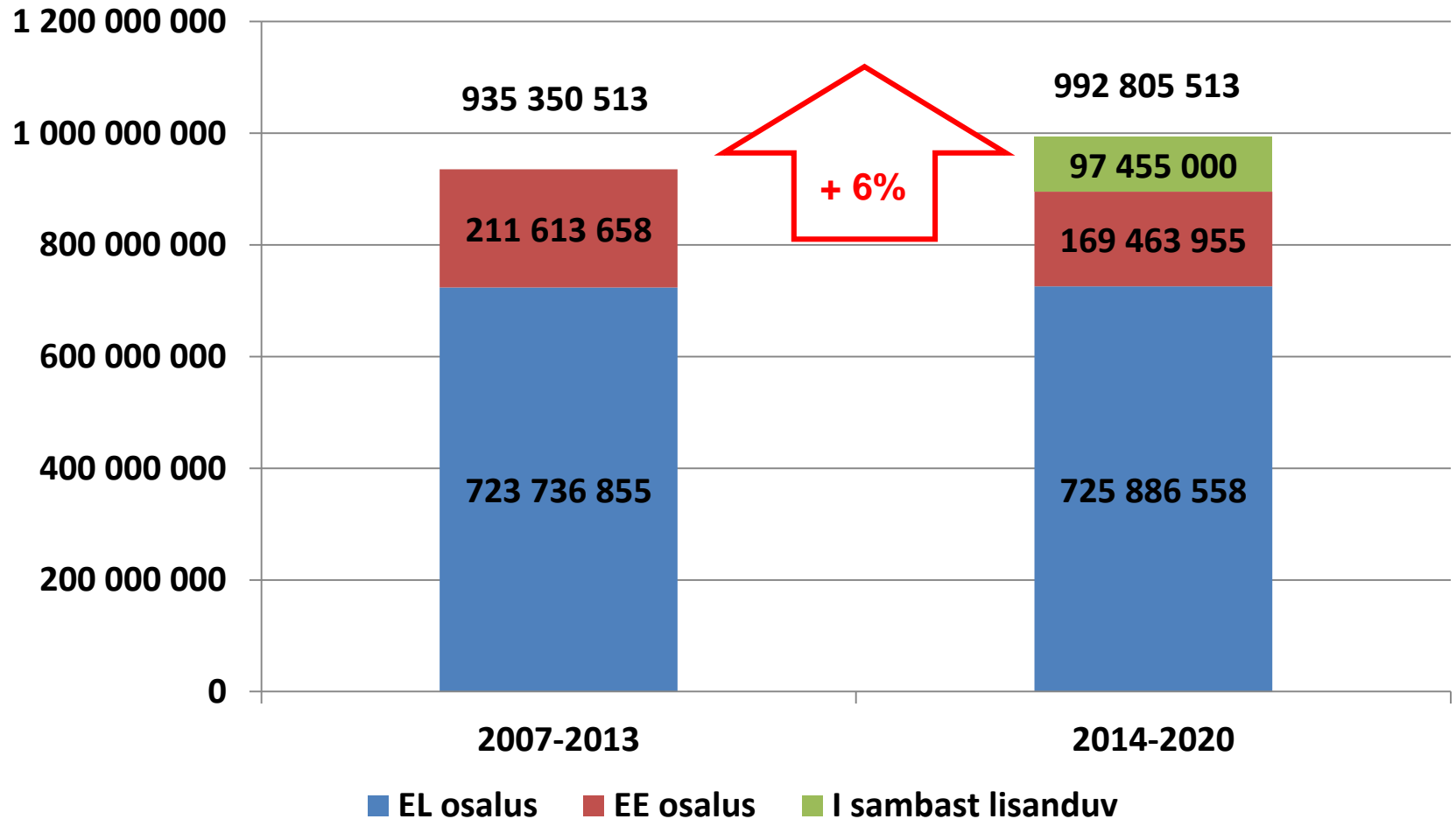
MAK 2014 – 2020 eesmärgid

- ✓ **Toimiv tootja, töötaja, nõustaja ja teadlase vaheline koostöö, ajakohane teadus- ja arendustegevus ning teadmussiire**
- ✓ **Elujõulisele ja jätkusuutlikule toidutootmisele suunatud põllumajandussektor on konkurentsivõimeline, ressursitõhus ja jätkusuutliku vanuselise struktuuriga**
- ✓ **Põllumajandussaaduste tootmise ja töötlemisega tegelevad ettevõtjad omavad turujõudu ning nende vahel toimub koostöö põllumajandussaaduste tootmisel, töötlemisel ja turustamisel**
- ✓ **Põllumajandusmaa kasutamine on keskkonnasõbralik ja piirkondlikke eripärasid arvestav, tagatud on elurikkuse, traditsiooniliste maastike ja kõrge loodusväärtusega põllumajanduse ja metsanduse säilimine**
- ✓ **Maamajandus ja maapiirkonna elukeskkond on mitmekesised, pakuvad alternatiivseid tööhõivevõimalusi põllumajandusest vabanevale tööjõule ning tuginevad kohalikul ressursil ja potentsiaalil põhinevatele lahendustele**

MAK 2014-2020 sihtgrupp

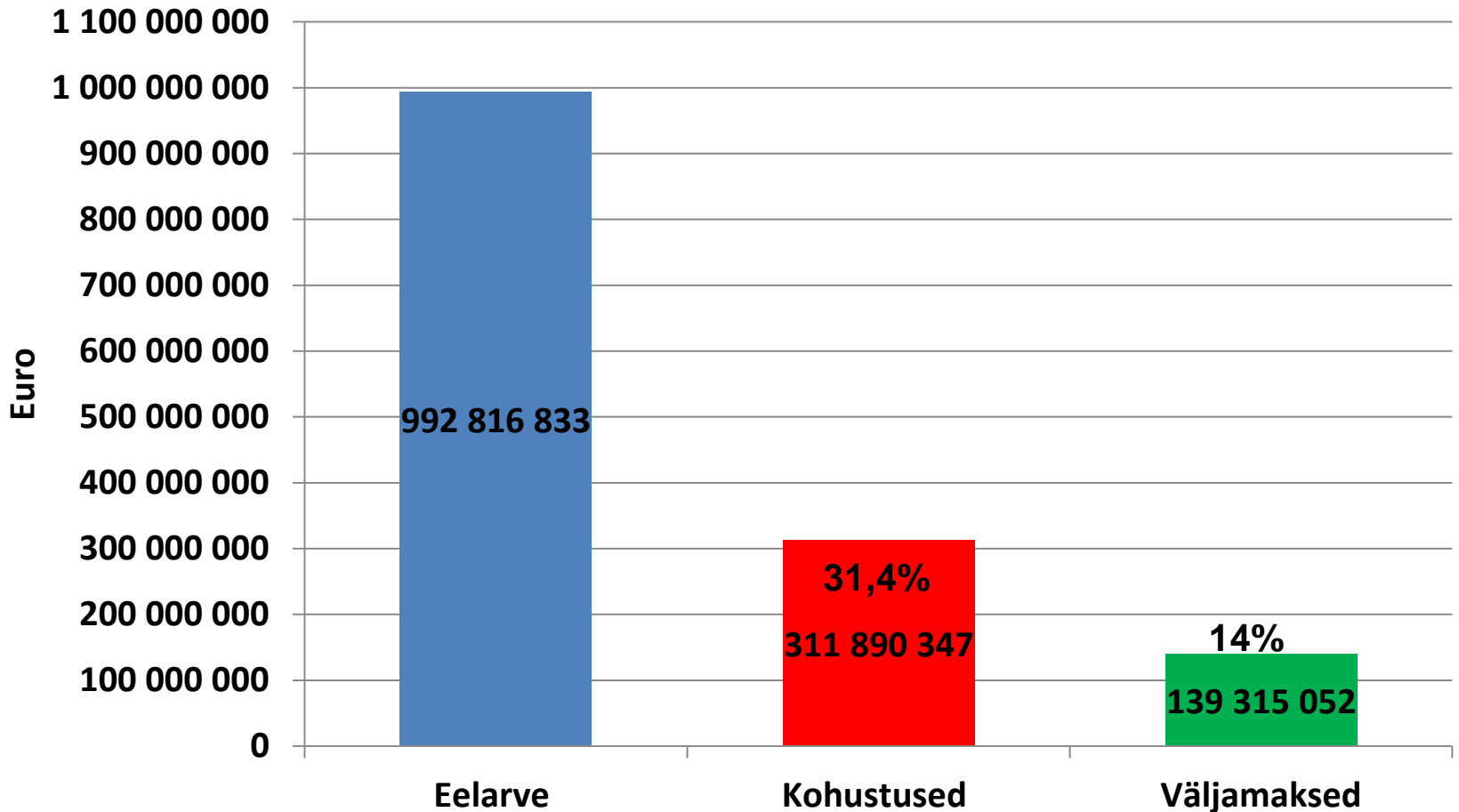
MAK 2014-2020 eelarve

Maaelu arengukava 2014-2020: meetmed ja tegevuse liigid

- ✓ 1. Teadmussiire ja teavitus
- ✓ 2. Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused
- ✓ 3. Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad
- ✓ 4. Investeeringud materiaalsesse varasse:
 - ✓ **4.1 Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks**
 - ✓ **4.2 Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks**
 - ✓ **4.3 Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamine ja hoid**
 - ✓ **4.4 Kiviaia taastamise toetus**
- ✓ 5. Ohtlike taimahaiguste ja loomahaiguste korral kahjustunud põllumajandusliku potentsiaali taastamine
- ✓ 6. Põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng:
 - ✓ **6.1 Noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamine**
 - ✓ **6.3 Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine**
 - ✓ **6.4 Investeeringud majandustegevuse**
- ✓ 10. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede
 - ✓ **10.1.1 Keskkonnasõbraliku majandamise toetus**
 - ✓ **10.1.2 Piirkondlik veekaitse toetus**
 - ✓ **10.1.3 Piirkondlik mullakaitse toetus**
 - ✓ **10.1.4 Keskkonnasõbraliku aianduse toetus**
 - ✓ **10.1.5 Kohalikku sorti taimede kasvatamise toetus**
 - ✓ **10.1.6 Ohustatud tõugu looma pidamise toetus**
 - ✓ **10.1.7 Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus**
- ✓ 11. Mahepõllumajandus
- ✓ 12. Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused:
 - ✓ **12.1 Natura 2000 toetus põllumajandusmaale**
 - ✓ **12.2 Natura 2000 toetus erametsamaale**
- ✓ 14. Loomade heaolu
- ✓ 16. Koostöö
 - ✓ **16.1 Innovatsiooniklaster**
 - ✓ **16.2 Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamine**
 - ✓ **16.4 Lühikesed tarneahelad ja kohalike turude**

Maaelu arengukava 2014-2020: rakendamine (31. aug seisuga)

**KÄESOLEVAL AASTAL
RAKENDUVAD MEETMED**

Investeeringutoetuste ajakava 2016 (prognoos)

Meede	Taotlusvoor
Innovatsiooniklaster (meede 16.1)	10. – 14. oktoober
Noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamine (meede 6.1)	10. – 17. oktoober
Maaparandus (meede 4.3)	24. – 31. oktoober
Tootjarühmade loomine (meede 9.1)	21. – 25.11
Põllumajandussaaduste töötlemine (tootjarühmad, keskmised ja suured) (meede 4.2)	28.11 – 2.12
Põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamine (meede 4.1)	Veebruar 2017

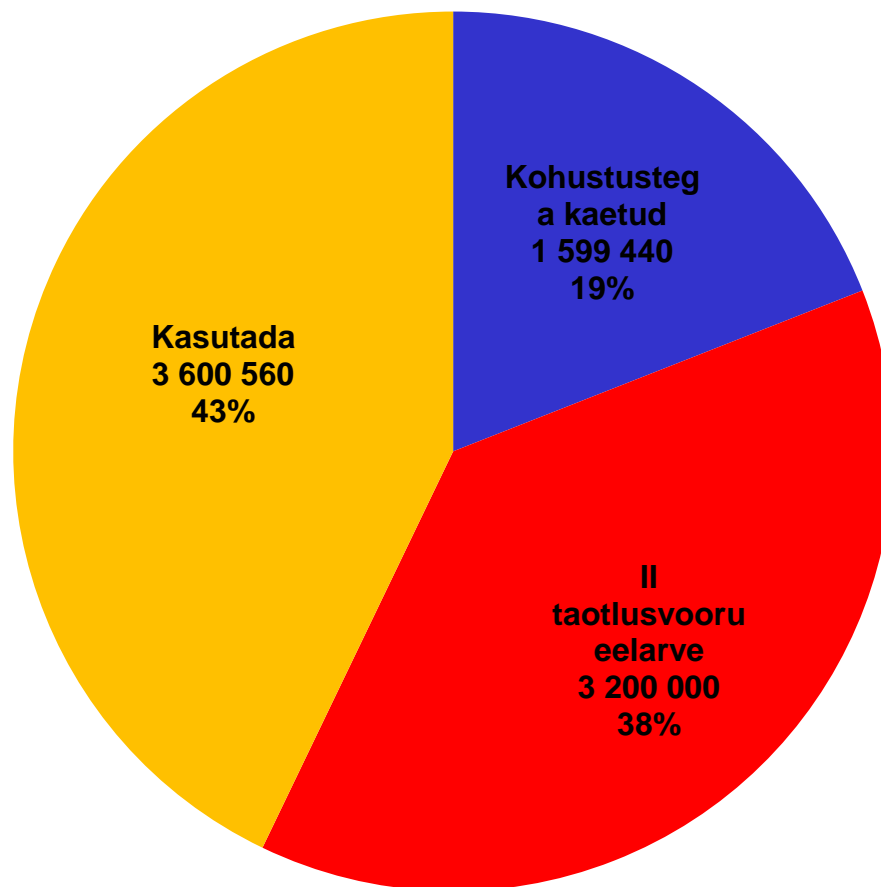
Meetme eelarve kasutamine (€)

Innovatsiooniklas- ter

- Meede on suunatud ettevõtjate, konsulentide, teadlaste jt huvitatud osapoolte vahelise laiema ning strateegilisema koostöö edendamiseks, tuues kokku teaduse ja praktika.
 - **Klatri liikmeteks on vähemalt 10 põllumajandustootjat või –töötajat** ning klaster kaasab partnerina teadus- ja arendusasutuse või eraõigusliku juriidilise isiku, kelle peamine eesmärk on uue toote, tava, protsessi või tehnoloogia arendamine.
 - Klaster koostab kuni nelja aastase tegevuskava.
- Toimunud on üks taotlusvoor
- I taotlusvoorus taotleti toetust **7 506 750 euro ulatuses**
 - esitati kokku 10 taotlust
- Toetust on määratud kahele klastrile
 - piima tootmine ja töötlemine,
 - põllukultuuride tootmine ja töötlemine

II taotlusvooru prioriteetsed tegevusvaldkonnad:

- liha tootmine ja töötlemine;
- aiandussaaduste tootmine ja töötlemine;
- mahepõllumajandussaaduste tootmine ja töötlemine;
- keskkonnakaitse, sealhulgas mullakaitse

Meetme eelarve on 8 400 000 eurot

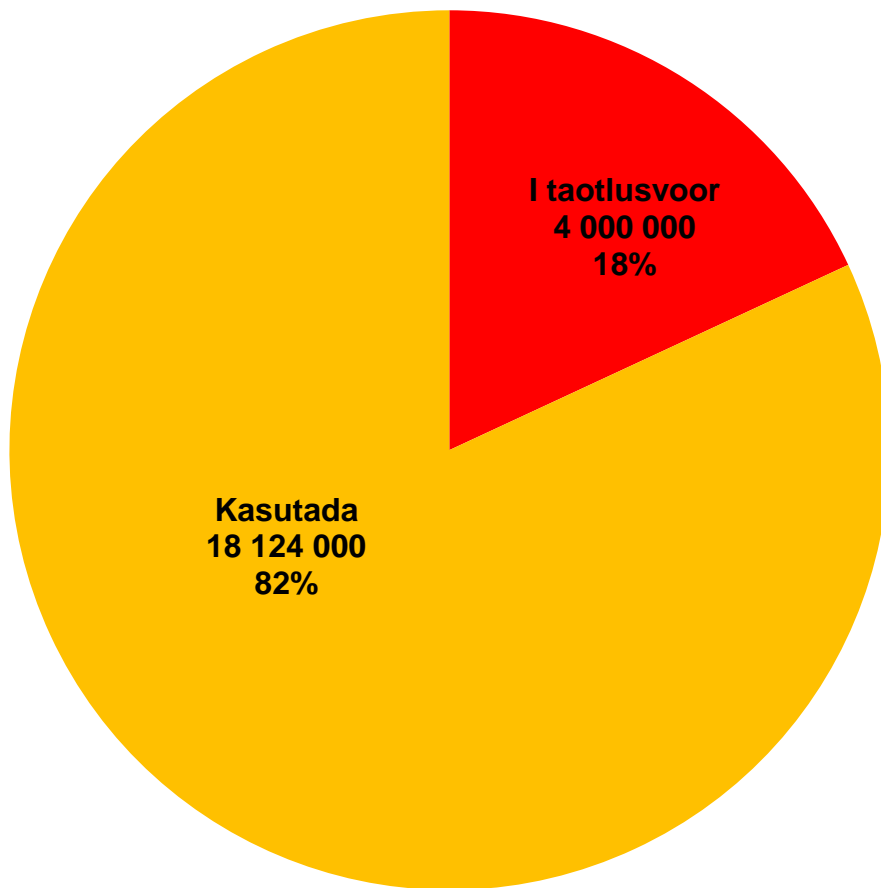
Meetme 6.1 rakendumine

- Meede on suunatud põllumajandustegevusega esmakordselt alustajatele noortele
- Taotlusvoore ei ole toimunud

Perioodil 2007-2013 toimus 8 taotlusvooru

- Toetus määrati 846le ettevõtjale
- Toetust määrati kokku 32 918 253 euro ulatuses
- Keskmiselt määrati toetust taotleja kohta 38 910 eurot
- Enim määrati toetust teraviljakasvatuse ettevõtjatele – 11 026 330 eurot

Meetme eelarve kasutamine (€)

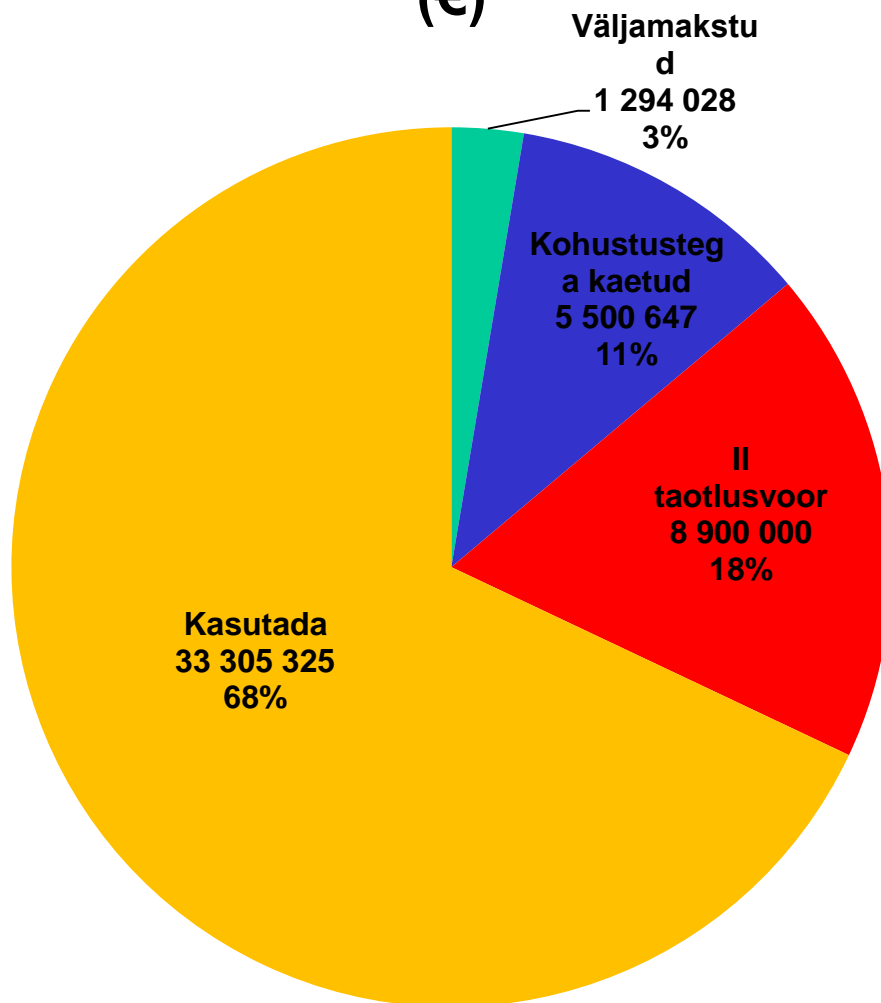

Meetme eelarve on 22 124 000 eurot

Meetme 4.3 rakendumine

- Meede on suunatud maaparandussüsteemide rajamiseks ja korrastamiseks
- Toimunud on üks taotlusvoor
- Kokku on toetust taotletud summas:
 - Riigi poolt korras hoitavad ühiseesvoolud – 886 742 eurot
 - Ettevõtjad ja MTÜd - 8 375 917 eurot
- Kokku on toetust määratud summas:
 - Riigi poolt korras hoitavad ühiseesvoolud – 886 742 eurot
 - Ettevõtjad ja MTÜd – 5 907 933 eurot
- II taotlusvooru eelarved:
 - Riigi poolt korras hoitavad ühiseesvoolud – 900 000 eurot
 - Ettevõtjad ja MTÜd – 8 000 000 eurot (sh ettevõtjate eelarve 2 400 000 eurot ja mittetulundusühingute eelarve 5 600 000 eurot)

Meetme eelarve kasutamine (€)

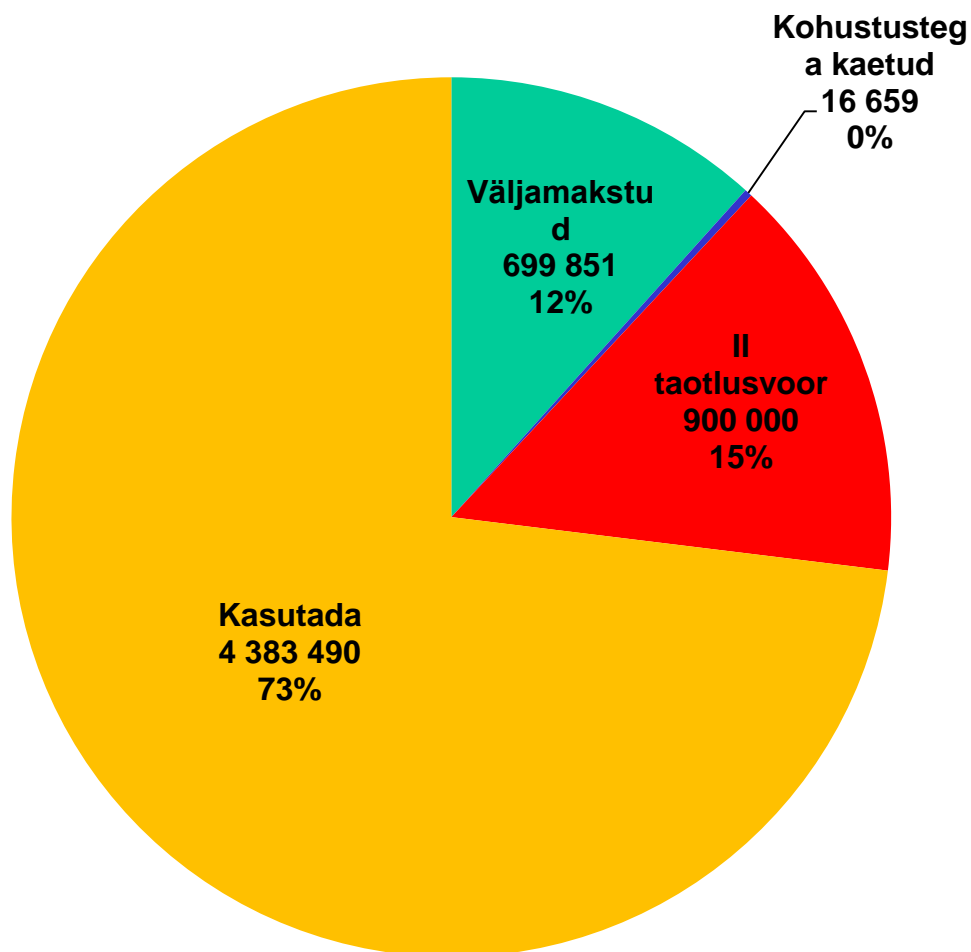

Meetme eelarve on 49 000 000 eurot

Meetme 9.1 rakendumine

- Meede on suunatud tunnustatud tootjarühmadele
- Toimunud on üks taotlusvoor
- Kokku on toetust taotletud summas **481 449 eurot.**
- Uuel perioodil on toetust saanud **5 tootjarühma**
- Toetust on määratud summas **716 510 eurot.**
- 27% meetme eelarvest on kasutusel (arvestades ka teise vooru eelarvet)

Meetme eelarve kasutamine (€)

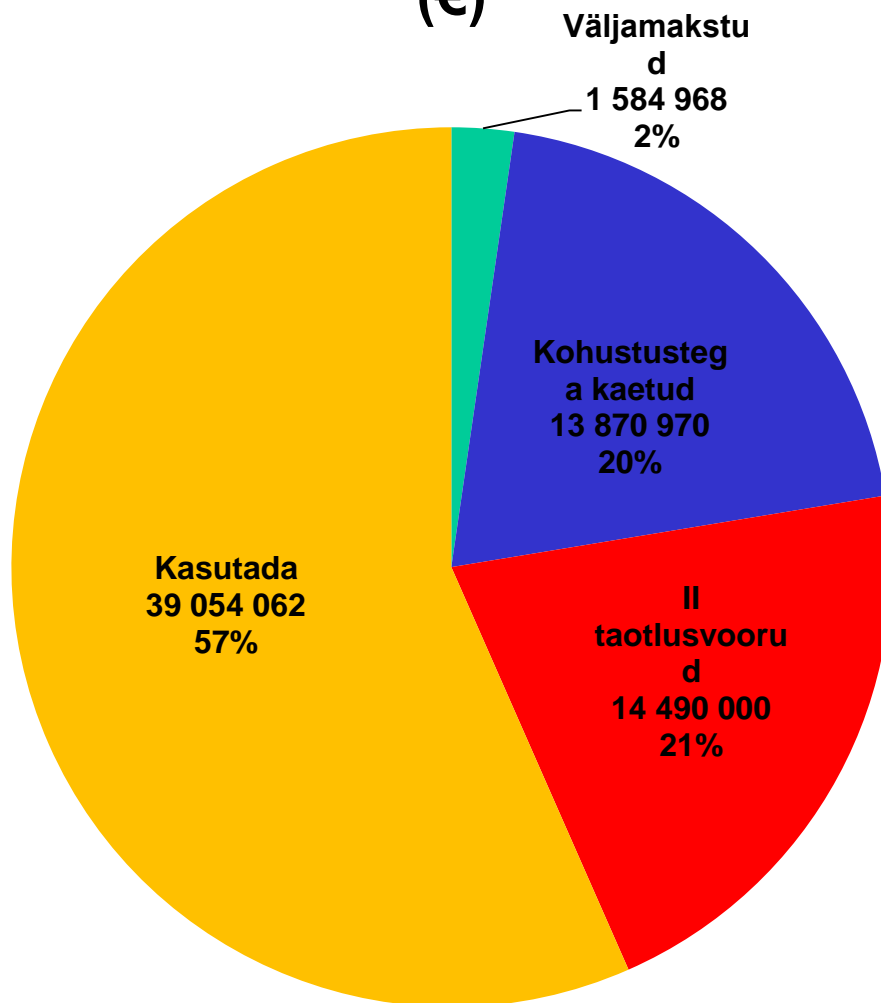

Meetme eelarve on 6 000 000 eurot

Meetme 4.2 rakendumine

- Meede on suunatud põllumajandussaaduste töötlejatele müügituluga üle 14 000 euro
- Toimunud on üks, kohati kaks taotlusvooru
- Kokku on toetust taotletud summas:
 - Mikro- ja väikeettevõtjad 21 368 360 eurot
 - Keskmised ja suurettevõtjad 7 896 327 eurot
 - Tootjarühmad 4 817 313 eurot
- Kokku on toetust määratud summas:
 - Mikro- ja väikeettevõtjad 6 902 242 eurot
 - Keskmised ja suurettevõtjad 4 693 696 eurot
 - Tootjarühmad 3 860 000 eurot
- II taotlusvooru eelarved:
 - Mikrod ja väikesed – 7 250 000
 - Keskmised ja suured – 4 700 000
 - Tootjarühmad – 2 540 000

Meetme eelarve kasutamine (€)

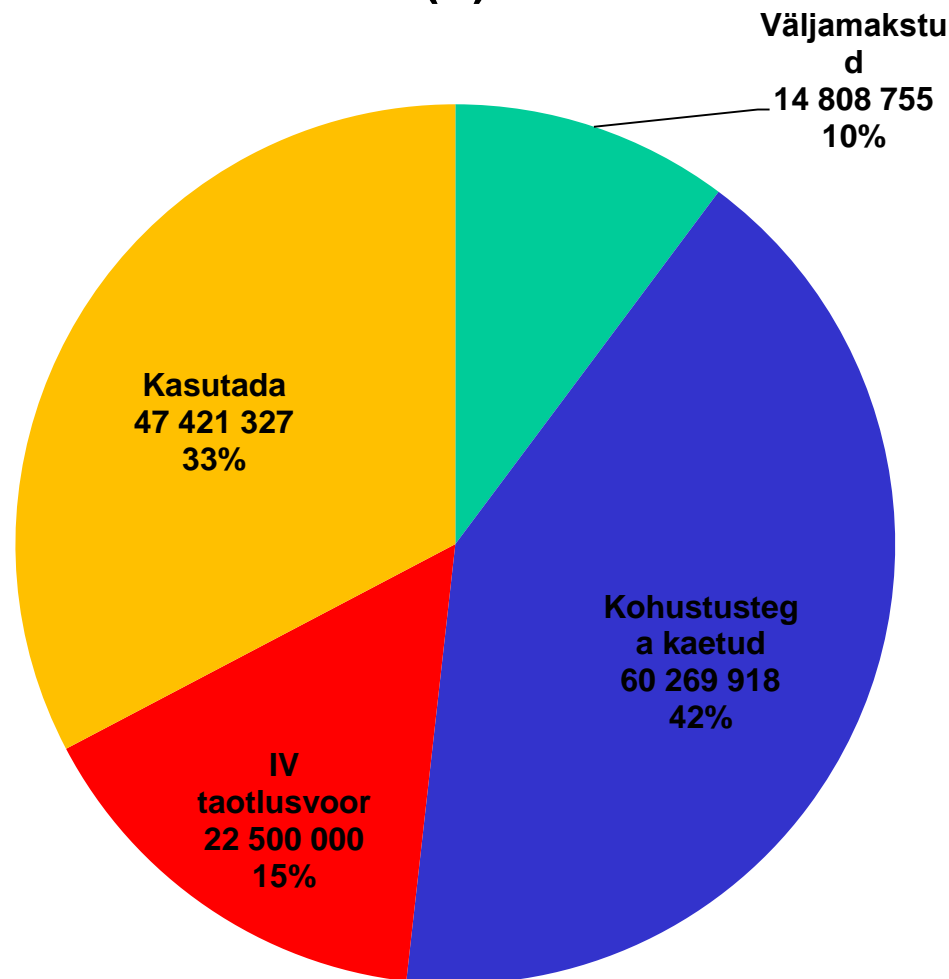

Meetme eelarve on 69 000 000 eurot

Meetme 4.1 rakendumine

- Meede on suunatud põllumajandustootjatele müügituluga üle 14 000 euro
- Toimunud on kolm taotlusvoor
 - Rahuldatud on esimese kolme taotlusvoor taotlused
 - 2016.a detsembri kuusse on kavandatud neljas taotlusvoor
- Rahuldatud taotluste alusel kavandatakse investeeringuid teha **190 152 002 euro ulatuses**
- Kokku on toetust taotletud summas **145 851 944 eurot.**
- 67% meetme eelarvest on kasutusel (arvestades ka neljanda vooru eelarvet, mille taotlused on menetlemisel)

Meetme eelarve kasutamine (€)

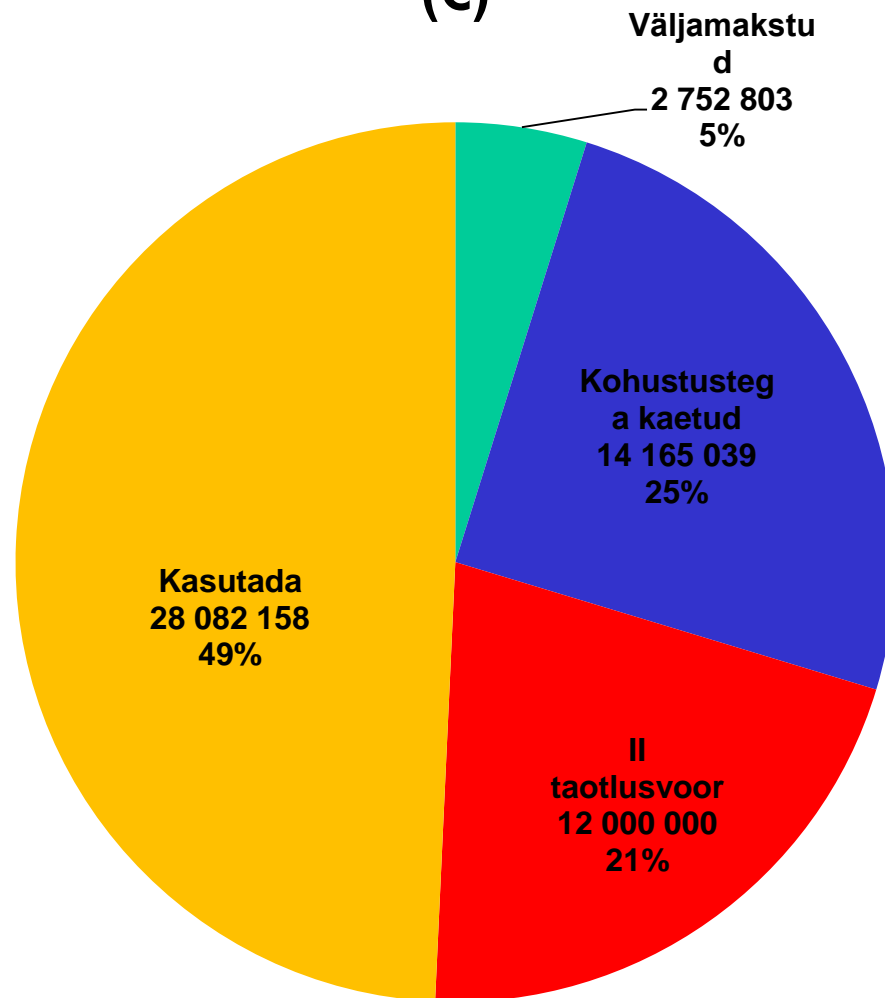

Meetme eelarve on 145 000 000 eurot

Meetme 6.4 rakendumine

- Meede on suunatud maapiirkonnas tegutsevatele mikroettevõtjatele, kel müügitulu üle 4000 euro
- Toimunud on kaks taotlusvoor
 - Rahuldatud on esimese taotlusvooruga taotlused
- Kokku on toetust taotletud summas **27 744 534 eurot**.
- Teise taotlusvooruga taotlemine:
 - Põllumajandustootjad – 4 149 520 (eelarve 3.6 milj)
 - Mittepõllumajandustootjad – 15 619 715 (eelarve 8,4 milj)

Meetme eelarve kasutamine (€)

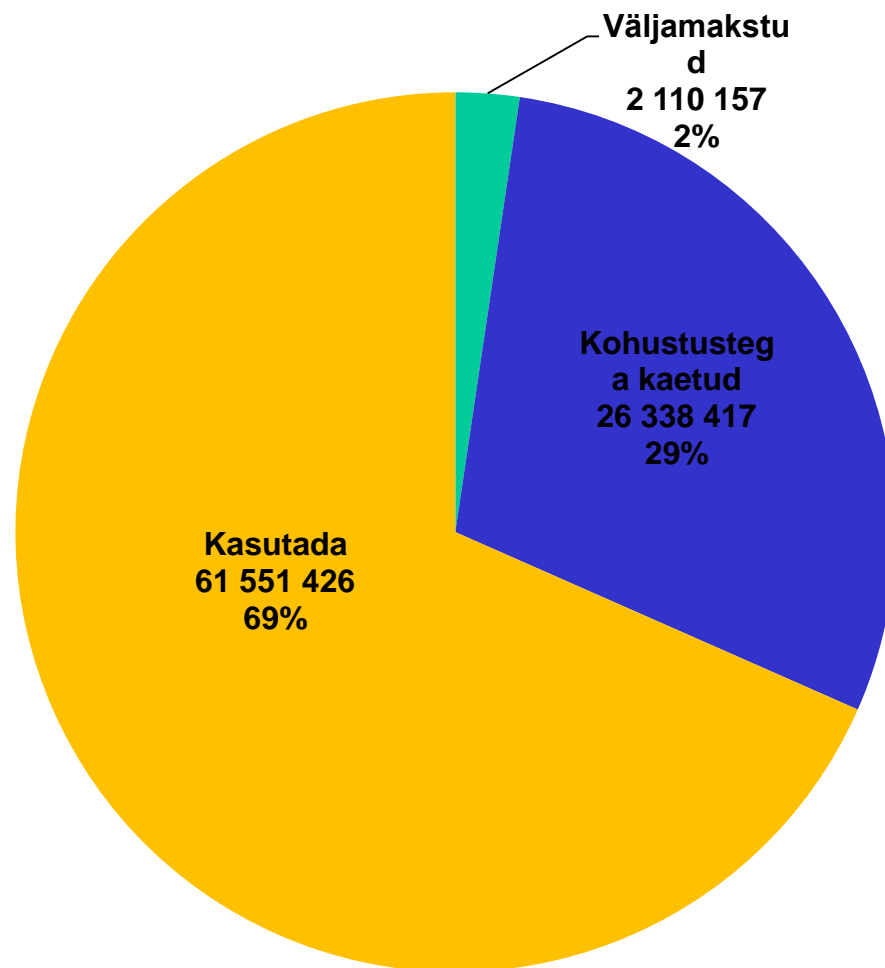

Meetme eelarve on 57 000 000 eurot

LEADER rakendumine

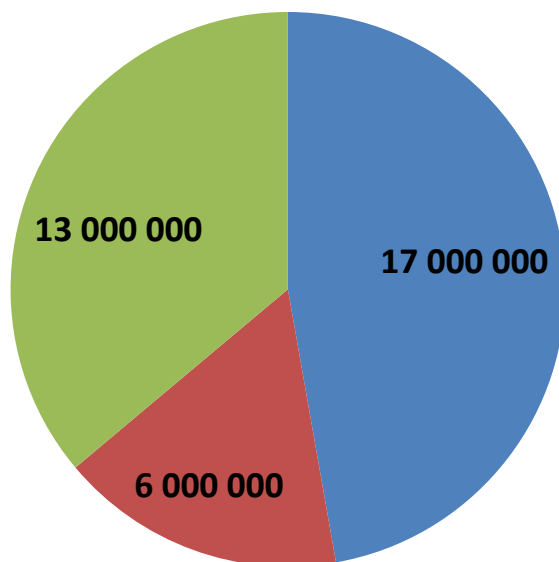
- Meede rakendub kohalike tegevusgruppide kaudu
- Kokku on toetust taotletud summas **34 379 269 eurot.**
- Rahuldatud toetus alategevuste lõikes:
 - Kohaliku arengu strateegia ettevalmistamise toetus – 1 690 153
 - Kohaliku arengu strateegiate rakendamine – 8 728 855
 - Koostöö – 433 250
 - Toetus jooksvate kulude ja elavdamismeetmete jaoks – 17 596 316

Meetme eelarve kasutamine (€)

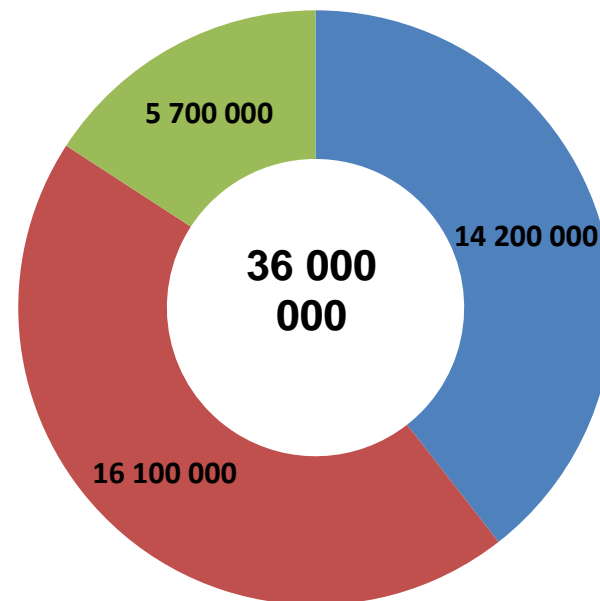

Meetme eelarve on 90 000 000 eurot

Finantsinstrumendid – uus kapitalile juurdepääsu võimalus

- Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks
- Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks
- Investeeringud majandustegevuse mitmekesistamiseks maapiirkonnas mittepõllumajandusliku tegevuse suunas

- Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen
- Pikaajaline investeerimislaen
- Tootjarühma ja alustava noortalunikust mikroettevõtja tagatis

	Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen	Pikaajaline investeerimislaen	Tootjarühma ja alustava noortalunikust mikroettevõtja tagatis
Eelarve	14,2 mln €	16,1 mln €	5,7 mln €
Sihtrühm	Mikro- ja väikeettevõtjad	Mikro-, väike- või keskmise suurusega ettevõtjad	Tootjarühmad ja alustavad mikroettevõtjast noortalunikud (24 kuud)
Laenusumma	5000 – 100 000 € (otselaen või kaaslaenamine)	Üldjuhul 250 000 – 1 000 000 €; tootjarühma puhul 250 000 - 3 000 000 €; kaaslaenamine pankadega (panga osalus peab olema vähemalt 50%)	Kuni 80% laenusummast (laenu summa peab olema fikseeritud ja asjaliselt piiratud)
Tagatis	Vähemalt 50%	Üldjuhul vähemalt 80%, tootjarühma puhul vähemalt 30%	
Laenu pikkus	Kuni 5 aastat (+ kuni 3 aastat maksepuhkust)	1 kuni 15 aastat (+ kuni 5 aastat maksepuhkust)	Kuni 10 aastat
Intress üldjuhul	Vähendatud intress: mitte vähem kui 6%+EKP määr	Turutingimustel	Vähendatud tagatistasu: mitte vähem kui 1,5%
Intress eritingimustel	Vähendatud intress: noortalunikud ja tootjarühmad (2%+EKP määr); alustavad ettevõtted, mikroettevõtjad, erivajadustega- ja naisettevõtjad (4% + EKP määr)	Vähendatud intress: Noortalunikud ja tootjarühmad (1% + EKP määr); alustavad ettevõtted, mikroettevõtjad, puudega ettevõtjad ja naisettevõtjad (2% + EKP määr)	
Tagasi laekuvad	Kasutatakse samas rahastamiskavas		

MAAELUMINISTEERIUM

Tänu kuulamast!

Elar Neito

elar.neito@agri.ee